

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

§. III. Quænam sit Ratio sub qua Spei, ad quid extendatur, & cujus illa
potentiæ Virtus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

formalitatē auxiliantis, & bonæ in essendo etiam nobis.

Se III.

Quenam sit Ratio sub qua Spei, ad quid extendatur, & ejus illa potentia Virtus.

Quoad Primum

ASSERO I. Ratio sub qua objecti spei, si spectetur penes objectum materiale, quod speratur, est futuritio.

RATIO, quia etiam id indicat S. Paulus, qui eum, qui jam habet, docet non habere, quod speret, aliàs etiam S. Augustinus spem appellat desiderium, idemque habet communis apprehensio. Jam autem ratio sub qua objecti spei, si spectetur penes objectum formale, est arduitas. Ratio, quia nihil aliud commodius assignari potest; nec habebitur aliud per quod distinguatur à desiderio. Et sicut fides sufficienter distinguitur à visione, per suum formale, tali conditione circumstantionatum, nempe veritate primam obscure attestantem; ita & spes distinguitur à desiderio, per suum formale, tali ratione sub qua circumstantionatum, nam materiales objecti conditiones, non solent specificare objecta & habitus.

ASSERO II. In quo consistat ratio arduitatis. Et imprimis non consistit, quod bonum expectetur ab alio.

RATIO. Quia aliàs etiam DEUS deberet dici sperare: expectat enim, ut creatura convertatur. Deinde non consistit arduitas, quod bonum habeatur auxilio illius: nam licet id sit verum de spe Theologica, non tamen de spe in communi: speramus enim aliqua nos facturos, quæ facere possumus. Scabit itaque potius arduitas in hoc, quod difficulter ipsum speratum obtineri possit, & in concreto spei Theologicae in hoc erit arduitas, in quantum illa habitus preceptivus est, quod ad bonum possidendum ita excedens, multa nos impediunt & retardant.

ASSERO III. Arduitatem non esse rationem formalem propter quam spei: quia arduitas potius retardat voluntatem. Vel si mavis dicere, creatum, non potest ipsum illud, esse formalisativum virtutis Theologicae.

Quoad Secundum

ASSERO. Spem non extendi ad sperandum bona alteri, in quantum non concipitur per modum unius aliquomodo cum sperante, secus si ita concipitur.

RATIO prioris partis: quia spes involvit amorem concupiscentiæ, respicit enim bonum sperantis, sed nisi eum, cui alicui speramus concipimus.

peremus per modum unius alicujus nobiscum, ille actus non respiceret bonum speranti. Ergo nec esset actus spei. Posterioris autem partis Ratio: quia nihil tunc deesset ad illum actum: hocque voluit S. Paulus, *Spes*, inquit, *nostra sit firma pro vobis.*

Quoad Tertium

ASSERO I. Spem esse virtutem voluntatis.

RATIO. Quia pro objecto habet bonum, quod quæ tale respicit voluntas. Et sicut quamvis aliqui actus intellectus præluceant desiderio, non sequitur desiderium esse actum intellectus: ita quamvis spei præluceant aliqui actus intellectus, adhuc illa erit virtus voluntatis.

ASSERO II. Ante spem prærequiri speciales actus intellectus:

RATIO. Quia si non darentur peculiaria præcognita, spes non haberet motivum particulare, adeoque non esset virtus à reliquis distincta.

ASSERO III. Hæc præcognita, Primo, non sunt solum judicium, conditionatum, quod scilicet non damnaretur, si non peccaret.

RATIO. Quia illud judicium, quonititur spes, debet esse per se conjunctum spei, prædictum autem judicium, potest conjungi etiam cum desperatione. Secundo. Judicium illud non debet esse tale, quo aliquis simpliciter judicet se fore infallibiliter salvum: Quia Tridentinum dicit tale judicium esse erroneum, nisi accedat specialis revelatio. Judicium itaque illud in hoc stat: quod attentà misericordiâ Dei & voluntate salvandi omnes, assentiatur in istis circumstantiis judicio pratico, se actu salvandum, vel se posse actu salvari. Dixi judicio pratico, quo judicet se non modo posse fieri salvum, sed posse fieri actu salvum: quia judicium prius, potest stare cum hoc, ut aliquis desperet, credat tamen se posse salvari, sed non sperans se salvandum. Ceterum hoc judicium non excludit timorem: quia nescit, an sit DEO cooperaturus. Ex his ulterius.

COLLIGETUR. Quomodo præciti nescientes se esse præcitos possint adhuc habere spem? Er quidem cui præluceat fides, quæ est assensus nonnisi verus; non est autem verum, quod præcitus sit salvandus; respicit ergo ille actus fidelis non hanc universalem, Omnes prædestinati salvabuntur; quia in illa non continetur salus præciti. Sed respicit hanc, Omnes homines vult vos fieri, & attentà misericordiâ nemo est, qui non possit actu salvari; in quibus Majoribus continetur salus præciti; hinc si revelaret alicui Deus illum damnandum, non revelaret, quod in illa universali particularis illa salus non continetur, sed revelaret non nisi, quod non continetur salus in illa universali; Omnis cooperans gratiæ Divinæ salvabitur. Et sicut prædestinati cum sperant se cooperaturos gratiæ, non sperant Pelagiano.

no more, sed attentâ misericordiâ Dei, ita etiam præcursus, quantum est ex vi misericordiæ, potest actu habere finalem perseverantiam, adeoque poterit etiam iudicium habere præluens ætui spei.

Ad solvendas Objectiones.

Noto I. Quando Clemens Alex. appellat spem opinionem futuri, Opinio autem ad intellectum pertinet, id solum dicit per quandam analogiam: quia sicut opinioni, ita spei conjungitur formido.

Noto II. Spem consistere in aliquo desiderio, sed non utcumque, sed prout conjuncto simul cum erectione animi, quæ ipsa erectio ex parte objecti importat futurationem, & ex parte Rationis sub qua, arduitate requirit. In omni autem lingua desiderium, cum tali erectione animi, est spes: consequenter, non ubicunque homo potest uti vocabulo desiderii, potest uti vocabulo spei, licet ubicunque homo uti potest vocabulo desiderii cum erectione animi, possit etiam uti vocabulo.

Noto III. Opinionem consequentem beatitudinis, sub conceptu opinionis, non posse esse virtutem per se infusam: sumendo tamen opinionem sub sensu supra adlato, poterit esse spes, habitus infusus, non revocabilis fidem, cum spem numerent PP. tanquam quid condistinctum à fide.

S. IV.

Quenam sint Subjecta capacia Spei?

ASSERO I. In damnatis non datur habitus spei, supple supernaturalis, quicquid sit, quod aliquid naturaliter sperent.

RATIO colligatur ex dictis de subjecto fidei. Confirmatur; quia in damnatis non datur fides supernaturalis. Ergo nec dabitur spes supernaturalis. Nam fidem appellat Tridentinum principium & radicem; & quamvis fides possit dari sine spe; non e contra: id inde est; quia ablato habitu; adhuc habebat omnia requisita sua actus fidei. Jam autem spes sine fide esse non potest, tanquam sine præcognito proportionato; hinc si in damnatis non datur fides supernaturalis, nec dabitur spes supernaturalis.

ASSERO II. In animabus purgatorii dari spem.

RATIO colligatur ex dictis de fide. Et certe. Si quis status refrigerio spei indiget certe illarum, & quamvis sint in termino merendi, non sunt tamen in termino conjunctionis cum ultimo fine, adeoque eam sperare possunt.

ASSERO III. Anima beata non habet spem.

RATIO. Quia principale objectum habitus spei, in quantum est habitus præceptivus, est beatitudo; quæ sperari non potest, cum jam

possideatur: dari tamen posset in illis spes diversæ rationis, quæ sperent resurrectionem corporum, viatoribus beatitudinem, & similia. Quod attinet ad continuationem beatitudinis posset dici illam sperari, licet non actu spei, qui sit ejusdem rationis cum nostrate, deficeret enim in principali actu; nempe appetentia beatitudinis nondum possessa; posset tamen, aliquis tueri, quod continuationem beatitudinis non sperent proprie: quia in continuatione beatitudinis duo spectari possunt; primum intrinsecum, in quo proprie stat beatitudo, & hoc est ipsa beatitudo objectiva possessa. Secundo spectari potest aliquid extrinsecum, nempe imaginaria duratio temporis. Imaginaria inquam: quia vera duratio extrinseca, stat motu cælorum, qui tunc non erit. Quando ergo beatus sperat continuationem suæ beatitudinis, non sperat continuationem illius, secundum esse intrinsecum, idque adhuc mensuratum ipsa eternitate, in qua quæ tali, nihil prius, nihil posterius est, supponitur autem sic sumptam beatitudinem possidere; sed sperat secundum extrinsecum. Et quia illa duratio extrinseca non est beatitudo, sperando illam, non sperat proprie beatitudinem.

S. V.

Quid sentiendum de Opposita Spei Desperatione?

ASSERO I. Desperationem non rectè defini, quod sit motus voluntatis positivè recedentis à Beatitudine æterna consequenda, quam judices creatura intellectualis, vel tanquam impossibilem propter difficultates, vel tanquam non obtinendam.

RATIO. Quia definitio non debet dari, quantum potest fieri per divisionem; præcipue adhuc, si sit manca, prædicta autem definitio non videretur competere omni speciei, & formalitati desperationis; quod ipsum probatur, quia potest recedi à beatitudine objectiva actu positivo, quo dicatur: Nolo affectu ad beatitudinem accedere, utpote impossibilem. Secundo affectu ab illa recedere, utpote impossibili. Uterque hic actus est species desperationis, & tamen priori, non competet prædicta definitio. Nam non est motus voluntatis positivè recedentis, sed potius positivè nolentis accedere. Jam autem sicut in moralibus condistinctum est non accedere, & recedere, unde dantur neutralistæ: sic etiam in motibus intentionalibus, positivè nolle accedere, condistinctum debet, à positivè volo recedere. Ut autem proponatur alia definitio, supponendum est hic non agi de desperatione, in quantum importat iudicium: quia non aliud est, quam iudicium